

ZINGSNIUAI

NEPRIKLAUSOMAS RADVILIŠKIO RAJONO LAIKRASTIS

Leidėjo žodis

"Žingsnių" vyr. redaktorius Linas Jučas "Kreipimosi į Lietuvos žmones" (liepos 31 d.) nepasirašė.

Tarnauju tik Lietuvai!

Taip, mano parašo po šiuo ižymiu žmonių, kurių dauguma - komunistai, pareiškimu, nėra. Pačiukite, apmaudu, kai vienas po kito laikraščiai perspausdina eilutę "ir L.Jučas", nors ten turi būti visai ne "L." raidė... Ką gi, nuo kladų neapsaugotas niekas. Bet maloniu kentėti už savo, o ne kitų apsirikimus.

Linas JUČAS

Radviliškio rajono valdytojas
Vytautas TOMKEVIČIUS
rašo apie pirmuosius naujusios
valdybos žingsnius - 2 psli.

Albertas LAURINČIUKAS
Specialiai mūsų laikraščiui ir jo
skaitytojams. "Mergaitė prie
karščių pelenų" - 3 psli.

Jurgimantas SIMAITIS
MAURAS PADARE "SAYO
IR GALI EITI?" - 4 psli.

"Išklausykit, pasaulio didžiūnai. Mes mažiukai skaičiumi, bet lygūs su jumis dvasios jėga, lygūs savo garbės pajautimu ir pasiryžimu ją ginti, lygūs pasaulio piliečiai vardan tų kilnių obalsių, su kuriais laimėjote pasaulinį karą, tų pačių obalsių, kurie sutelkė po jūsų vėliavomis daugybę tokų mažiukų, kaip mes".

V.Putvinskis-Putvys

Kitame numeryje:

Linas JUČAS

"Maskva prašo išmaldos"

Radviliškio rajono savivaldybės
pirmininkas

Vitalis JANUŠEVIČIUS
rašo apie artimiausius tikslus ir
priemones jiems pasiekti.

Keleri labai intriguojantys raši-
nių! Apie ką?

Nusipirkite
laikraštį ir sužinosite...

Mūsų

dienos

Saldu斯 trūkumas

Nežinia (?) kur dingus 22 tonoms cukraus, Radviliškio rajono antblokadine konfiskacija nutarė patikrinti cukraus pardavimo tvarką. Idomu, kas gi tie smalžiai: prekybininkai, peleš ar...

Atsitiktinumas?

Nors "Žingsnių" redakcija yra sudariusi sutartį su "Lietuvos spauda" dėl laikraščio platinimo, rugpjūčio 3 d. ir 4 d. Baisogalos ir Šeduvos paštų darbuotojos ištraukė mūsų leidinį... iš po prekystalio. Net nusistebėjome: neaugi abi spaudos platintojos tokios "iniciatyvos", o gal joms paprasčiausiai buvo patarta nepadėti "Žingsnių" ant prekystalio, šalia kitų leidinių. Kaip sakoma, kuo toliau nuo akų, tuo toliau nuo pagundos (o tai imis žmogus ir nusipirkis!). Manytume, kad keliskart pasikartojaus tokiem faktams, turime moralinę teisę pareikalauti kompensacijos.

Pagaliau!

Siekdama ekonomiškai suinteresuoti javų augintojus parduoti duagiau grūdų valstybei, LR Vyriausybė padidino derliaus supirkimo kainas.

Pasirašykite - slaptumą garantuojamame "Ačiū už "Žingsnių", sėkmės energingam ir darbščiam vyr. redaktoriui Linui Jučui", - perskaitymė viename laiske, pasirašytame "grupės Radviliškio miesto, Maironio gatvės gyventojų". Dėkojame už palinkėjimus ir prašome skaitytojų... (žr. pavadinimą)

Koks rugpjūtis be rugiapjūtės?!
Išriedėjo kombainai į laukus ...

Vygante BRAJO nuotr.

LAUKIA

NAUJI

DARBAI

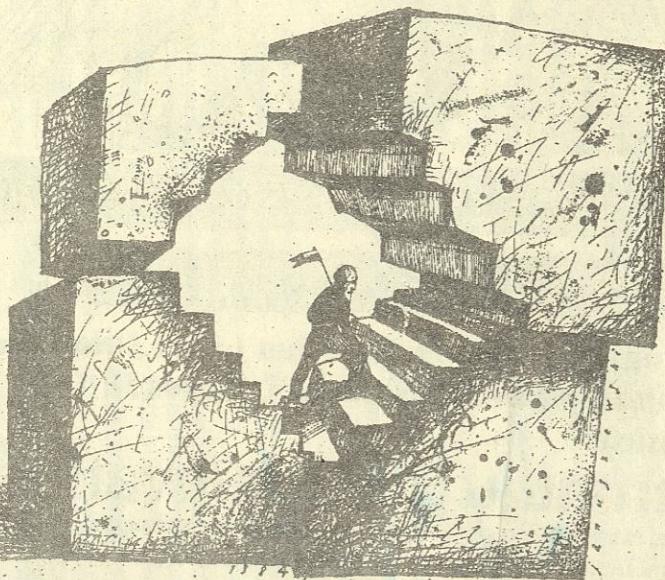
(Pirmieji rajono valdybos žingsniai)

Iš esmės baigtą formuoti rajono valdybos padalinį struktūrą ir žengti pirmieji veiklos žingsniai. Atliektais didelis darbas, tobulinant kiekvieno padalinio vidinę struktūrą, turėtų teigiamai atsiliepti į viso darbo turinio gerinimą.

Visos valdybos darbo esmė - kuo geriau tenkinti kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio poreikius, jo gyvenimo, darbe ir poilsio sąlygas. Nėra svarbesnių klausimų - tai kiekvieno valdybos darbuotojo pagrindinė pareigų vykdymo sąlyga. Per aptarnavimo sferą, gerinant oro, vandens, žemės grynumą, per papildomų materialinių išteklių ieškojimą, maisto produktų kokybės gerinimą turime palengvinti kiekvieno

piliečio būklę. Kuriuose naujas kooperatyvas, kuris užsiims tik maisto produkty ir kitų materialinių vertybų išteklių padidinimu (virš rajonui skiriamų prekių fondų). Jo veikla turi apimti visus rajono gaminėlius. Pradėta ieškoti tiesioginių kontaktų su užsienio lietuvių ir jie jau užmegztai su firma "IPSA", Čikagoje gyvenančiais lietuvių verslininkais ir prekybininkais, pasikeista laiškais. Jie pažadėjo aplankyti mūsų rajoną rugpjūčio mėnesį, aptarti klausimus dėl naujų užsienio šalims reikalingų gaminių gamybos rajone, siekiant išsigytį daugiau valiutos. Planuojame panaudoti rajono medžioklės ūkį, sprendžiamą, kaip geriau išdirbtį žverių kailius, ragus, kanopas ir kt., kas taip pat turi didelę paklausą užsienyje. Kad visa tai įmanoma padaryti, parodė

Vytautas Radviliškio rajono valdytojas TOMKEVIČIUS,

ūkių ir kitų organizacijų vadovų pastangos blokados metu padidinti naftos produktų kiekius tiesioginių mainų keiliu. Visa tai leido beveik be sutrikimų vykdyti visus darbus pramonėje ir žemės ūkyje.

Nutarta naujai pradėti centrines poliklinikos su reabilitaciniu centru, intensyviai tęsti gyvenamujų namų, prekybos ir kitų objektų statybas.

Žemės ūkio skyrius numato geriau aprūpinti gyventojus daržovėmis, pieno ir mėsos produktais. Stengimės visomis priemonėmis plačiau informuoti gyventojus apie valdybos veiklą, apie tai, ką mums pavyks padaryti ir ką išspręsti dar nesuspėjome. Gerokai atjaunėjusi valdyba, pasipildžiusi naujais, kvalifikuotais specialistais, yra optimistiskai nusiteikusi pateisinti jai parodytą pasitikėjimą. Tokie mūsų pirmieji žingsniai.

Kasdieninė istorija su neįprasta pabaiga

Algirdas MIKONIS

Radviliškio raj. LDT Vykdomojo komiteto 1990 m. balandžio 12 d. sprendimu gamybinių butų ūkio valdybai paskirtas komunalinis 3-jų kambarių butas (45,06 kv. m.), esantis Radviliškyje, Jaunystės gatvėje Nr.37, bt.37. Istaigoje

gistravės Radviliškio Darbų vykdytojų baro bendrabutyje (Šiaulių g. v. Nr.1), bet gyvena pas tėvus (Radviliškis, Požėlos - 8, bt.1) 4 kambarių bute, jo šeimai gyvenamojo ploto pakanka. Todėl 1990 m. balandžio 19 d. profsajungos komitetas vienbalsiai, dalyvaujant administracijos atstovams, butą paskyrė darbininko S. Vaitkaus 4 asmenų šeimai.

Atrodo, viskas aišku. Dėja, tikrai ne viršininkui P. Ryžakov'ui, kuris labai užsirūstino, kad profsajunga išdriso jo nepaklausyti. Gegužės 17 d. jis parašo raštą, kuriame prašo Radviliškio raj. LDT Vykdomojo komiteto pirmmininką, kilus nesutarimams tarp valdybos administracijos ir vienos profsajungos komiteto, sprendimą dėl gyvenamųjų pataipų suteikimo (Jaunystės 37-37) atidėti.

Viršininko užtarėjų atsirado ir pačiame rajono Vykdomajame komitete.: R. Vilčinskienė, VK darbuotoja, staiga "apsižiurejo", kad šis komunalinis butas iš viso negali būti paskitas butų valdybai! Nors anksčiau, kai į jį pretendavo tik viršininkas, jai jokių abejonių dėl skiriamo buto statuso nekilo...

Nesaudė ir pats P. Ryžakov'as. Kalbėjosi atskirai su profsajungos komiteto nariais ir pačiu S. Vaitkumi, irodinėdamas, kad, "jeigu ne man, tai šis butas bus užregistruotas kaip tarnybinis". Reikalas išsisprendė tik S. Vaitkui kreipusis į Radviliškio raj. deputatų tarybos socialinio teisingumo komisiją.

Komisija, išsikvietusi į savo posėdį P. Ryžakov'ą, objektyviai išnagrinėjusi visas aplinkybes, priėjo vieningos išvados, kad šis butas paskirtas S. Vaitkui nepažeidžiant įstatymų. Apie tai raštu buvo informuotas rajono Vykdomasios komitetas.

1990 m. liepos 5 d. išvykusime Radviliškio raj. valdybos posėdyje, dalyvaujant socialinio teisingumo komisijos atstovui, galų gale buvo priimtas sprendimas išduoti orderį butui S. Vaitkui.

Atrodo, tiesa nugalejo. Taip galvoja visi GBŪV darbuotojai, išskyrus... viršininką P. Ryžakov'ą. Ir toliau kaip iš gausybės rago pilasi jo priekaištai profkomiteto nariams ir visiems velniams.

Nervų karas gamybinių butų ūkio valdyboje tėsiasi...

Ši butą pretendavo du realiausiai kandidatai: gamybinių butų ūkio valdybos viršininkas Pavel'as Ryžakov'as ir šios valdybos darbininkas Stanislovas Vaitkus.

Profsajungos komitetas, išnagrinėjės aplinkybes, nustatė, kad P. Ryžakov'as yra fiktyviai prisire-

KANKINIAI SUGRĮŽTA

Vytautas VAICEKAUSKAS

Sugrįžta Tėvynės sūnūs ir dukros iš Sibiro pasviečių į Tėviškę, kad atgultų ramiam ir amžinam poilsiu Nemuno krašte, kad jų kaulus atlydėtų tų kankinių vėlės, ir prie kauburėlio artimieji prisimintų tuos vargus ir negandas, tekusius jų daliai.

Su rajono valdytojo gerb. V.Tomkevičiaus pagalba gavome autobusą. Vykti reikėjo naktį, nes lėktuvas buvo laukiamas liepos 17-os dienos ryta (5 val.). Skelbimai buvo iškabinti prieš kelias dienas,

bet norinčių sutikti tretinių palaikus atsirado nedaug. Deja, atsisakė vykti ir dvišiškiai. Radviliškio parapijos klebonas, monsinjoras A.Bitvinskas (pats kalėjęs 11 metų) ne tik neparodė iniciatyvos, bet nesiteikė išklausyti pokalbio telefonu, pasakės: "Ak, Jūs dar ir mokote mane kaip turiu elgtis!" - ir metė ragelį.

Išgelbėjo Šeduvoles klebonas kanauninkas B.Antanatis. Išklausės mano prašymą, sutiko vykti, pasitelkės dalį choro, vargoninką Bumbulį, zakristijoną, panoro važiuoti ir jaunuolai, patarnaujantys Šv.Mišioms. Nuoširdus ačiū visiems jiems.

Aeoruosto salėje susirinko artimieji, Rygos televizijos brigada, nutarusi paraginti latvius nepamiršti savo tautiečių,

nepalikti jų svetimoje žemėje. Dalyvavo Vilniaus katedros klebonas, ministras V.Antanatis, Vilniaus trečiinių bendrijos pirmininkas S.Žukauskas, kiti bendrijos tarybos nariai.

Palaikus sustatė šalia vienas kito, specialiose dėžėse (jų buvo apie 60), artimieji papuošė juos gėlėmis, degė žvakelės, palinko trispalvės, trečiinių bendrijos vėliava. Giedojome giesmes, kalbėjome maldas, poterius, "Lietuva brangi", tautinę giesmę...

Tik tiek: sutikome ir vykome į namus. Bet kiekvienas širdyje jautėme atlikę šventą pareigą Tėvynei ir žmonėms.

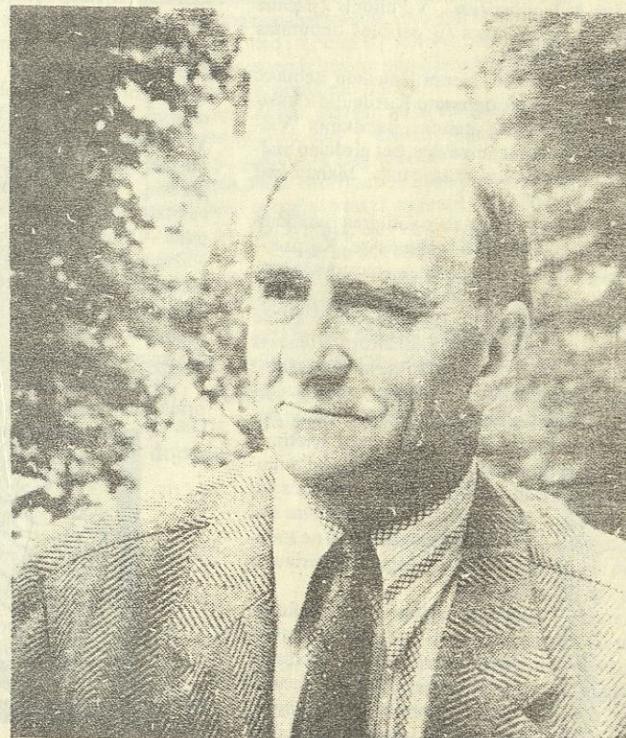
Tebūnie lengva kankiniams šventojo Lietuvos žemė.

Specialiai

"ŽINGSNIAMS"

MERGAITĖ PRIE KARŠTŲ PELENŲ

Albertas
LAURINČIUKAS

Diena buvo karšta. Vakarų pusėje girdėti duslūs sprogstančių sviedinių balsai. Grįžęs iš darbo grūdų sandėlyje nuvirtau daržinėje ant šieno. Galvojau apie gimtuosius Šiaulius ir sudegusią gimnaziją. Už kelių dienų turėjo prasidėti mokslo metai.

Į Radviliškį patekau netikėtai. Kai sovietinė armija ižengė į Šiaulius, mane išvarė kasti apkasą. Norma - 10 metrų. Greitai palūžau. Pagijęs pradėjau dirbtį Gubernijos grūdų elevatoriuje. Po poros dienų išsiurtė į Radviliškį.

Tą vėlį ir šiltą vasaros vakarą iš svajonių į realų pasauly sugrąžino lėktuvų burzgimas.

Suvokiau, kad tai ne sovietiniai. Kai vokiečiai dar šeimininkavo Šiauliouse, teko pergyventi tris tokią lėktuvų naktines atakas. Pagalvojau, kad vokiečiai skrenda bombarduoti Zoknių aerodromo. Apsirikau. Bombos ēmė kristi Radviliškyje. Sudrebėjo žemė, pabiro langų stiklai. Laukan išbėgo vaikai ir suaugę. Kilo alasas.

- Gulkite ant žemės, - išgirdau įsakmę vyrišką balsą.

Daugelis puolė į daržinę. Koks naivumas! Argi gali šienas ir pelai apsaugoti nuo bombos skeveldrų? Kaimynystėje suliepsnojo namas. Girdėjosi sužeistųjų dejavimai...

Į Šiaulius išėjome, vos saulei patekėjus. Kryžkelėje prie malūno smilko sudegusio namo likučiai. Prie karštų pelenų sėdėjo mergaitė. Jos akys mačiau siaubą. Ją ramino moteris.

Išeidami iš miesto užsukome į sodybą, kur prie šulinio stovėjo senas žmogus. Paprašėme atsigerti. Sugirgždėjo svirtis. Jis ištraukė sklidiną kibirą vandens, ištisė molinį puoduką...

Tada, eidamas paplente į Šiaulius, negalėjau žinoti, kad, praėjus kuriam laikui, čia sugrįšiu platinti "Lietuvos geležinkeliniuko" laikraščio, atliksių pedagoginę praktiką, įsigysiu gerų bičiulių.

Visada, kai atvykstu į Radviliškį, girdžiu svirties girgždėjimą, o užmerkęs akis matau mergaitę, sėdinčią prie sudegusio namo karštų pelenų. Tai pracitis. Bet visos mūsų dienos nudažytos vakarykštčių įvykių spalvomis.

* * * *

1708-1710 metais Radviliškyje siautėjo maras. Neliko nei vieno gyvo žmogaus. Jo apylinkėse vyko atkaklios kovos už Lietuvos Nepriklausomybę su bermontininkais. Radviliškio padangė matė daug audrų, tragedijų. Bet buvo ir pragiedrulių. Miestui jėgų suteikia plieno ir asfalto arterijos bei tie, kurie iškentėjo, sėdėdami prie sudegusio namo, kurie pavargusiam keleivui duodavo ir duoda šalto gaivinančio vandens puoduką.

P.S. Linkiu "Žingsnių" redakcijos darbuotojams sėkmės, žengiant sunkiu ir didelės atsakomybės reikalaujančiu nepriklausomos spaudos keliu!

MAURAS PADARĖ SAVO ir gali eiti (?)

Liepos 20 d. 11 valandą Radviliškio rajono savivaldybės deputatai rinkosi į posėdį, apie kurį rajono iškraštyje "Mūsų kraštas" bus tik trumpa žinutė.

Algimantas SIMAITIS

Klausiu savęs: "Kodėl aš, paprastas žmogus, eiu į tą pavojingą zoną, kur laikas, susikęs į istorijos verpetą, dauso vieną į kitą dar stiprių seną ir dar ilpną naujų?" Smalsumas. Galimybė pamatyti tai, tačiau istorikai studijuos iš protokolo, betarpiskai pausti sesijos dvasią, kad galėtum stebeti tai, kas iplink tave, kaip skruzdėlyną, kurio gyventojai pažys sau lieka nepažintos "joudosios dėžės".

Ir taip, 1990 metai, liepos 20 d. Leidžiu sau pasirinkti tai, kas man atrodo svarbu. Drįstu netaisyti kalbančių deputatų kalbos - citatos originalios. Taigi, dar neužimtu vietų rajono valdžioje užsėdimas, krėslų dalinimo mechanizmas.

Tarybos pirmininko pavaduotojo rinkimai. Siūlomos kandidatūros. Dalis pasiūlytų deputatų atsiasko. Lieka R.Chlevickienė (pasiūlė savivaldybės pirmininkas V.Januševičius), V.Paliūnės (pasiūlė K.Augulis) ir A.Pauliukas (jų pasiūlytęs deputatas pavadės nepasisakė).

Kandidatei R.Chlevickienei klausimų nebuvė. Deputatas V.Paliūnės jų deputatuose K.Augilio klausimą, kodėl praeitą kartą atsiaskė, paaškino: "Valdžios aš labai smarkiai netrokštu, bet girdėjau atsiliepimą: "Kodėl atsiaskai, reikėjo būti." Manau, kad gal verta pabandyti".

Deputatas A.Pauliukas savo sutikimą paaškino šitaip: "Nutariau dalyvauti rinkimuose. Ką padariau, jūs patys žinote, ką padarysiu - parodys laikas. Vienu žodžiu, palieku šią klausimą spręsti jums".

Deputatai J.Mikutis ir E.Adomavičius kvietė balsuoti už R.Chlevickienės kandidatūrą. Vienas iš deputatų, agitavusių už A.Pauliuką, kalbėjo taip: "(...) Kodėl kitos kandidatūros negali mūsų patenkinti? Todėl, kad čia reikalinga didelė dvasinė pusbalsyra. Yra daug vargo, daug bėdų švietime, medicinėje ir kitur, su kuriais gerbiamas A.Pauliukas susiduria. Ir man atrodo, kad mums visiems yra labai svarbu, kad mūsų taryba ir jos vadovas bei pavaduotojas atstovaučia visą visuomenę, o ne atskirų grupių interesus (...) Čia turėtume pati geriausią variantą - gerb. A.Pauliuką."

Deputatas P.Pašinskas agitavo už V.Paliūnio kandidatūrą: "Man nepatogu - aš irgi iš kolūkio. Tačiau aš irgi turiu savo poziūrį. Manau, kad turėtų būti žmogus, nesužiess su žemės ūkiu. Aš, pavyzdžiu, labai norėčiau palaikti gerbiamą A.Pauliuką, bet vistik galvoju, kad jis labai užimtas žmogus. Iš kitos pusės aš galvoju apie mūsų gerbiamą Valentiną Paliūnį. Galvoju, kad tai yra pati tinkamiausia kandidatūra jau ta prasme, kad nėra vienos krypties, kad reikalingas humanitaras, kad reikia spręsti kultūros, švietimo klausimus. Tai galvotume, kad reikalingas tokis žmogus. Iš V.Paliūnio pasiakymų jūs matote - tai žmogus, giliai analizuojantis situaciją. Jis nepasimeta, jis nenukrysta, kada mes nukrypstaime į vieną kraštutinumą. Jis sugeba susiorientuoti. Matyt, tokis sveikas, blaivas požiūris reikalingas mums visiems. Toks patarimas reikalingas, žinoma, ir prezidiume, ne tik čia, iš salės. Manau, gerb. V.Paliūnis galėtų ten būti. Aš manyčiau, ir patirtis yra. Ir mokėjimas vadovauti, ir prezidiuime būti - taip pat yra".

Deputatas V.Vaicekauskas buvo kitos nuomonės: "Aš norėčiau pasakyti, kad gerbiamas V.Paliūnis kažin ar nebus trečias sekretorius pas mus taryboje. Jis pats pradžioje sakė, kad jis vistiek traukia ta sena bala (...)." I tai P.Pašinskas atsakė replika:

"Visgi skaitau, kad priklausymas partijai, sekretoriavimas néra kliūtis balsuoti". Autorius mano, kad V.Vaicekauskas pasisakymė buvo pabrėžta kita mintis.

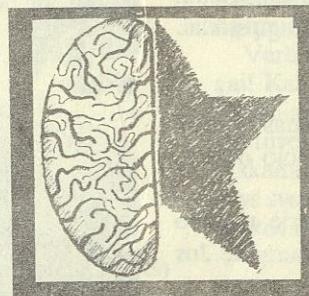
Antrajam balsavimo turui buvo pasiūlytos dvi daugiausia balsų surinkusios kandidatūros: A.Pauliukas (16) ir V.Paliūnės (14). Pasitarę deputatai pasiūlė į biuletenį iutraukti ... tik daugiausia balsų surinkusio A.Pauliuko pavardę. Nors tokiam pasiūlymui prieštaravo deputatas K.Augulis, V.Paliūnės savo kandidatūrą atsiėmė.

Taip A.Pauliukas buvo išrinktas savivaldybės pirmininko pavaduotoju.

Skyrių vedėjų tvirtinimas labai paprastas. Paskelbiama kandidato pavardė, trumpa biografija, jis atsako į klausimus, retkarčiais pasisako vienas kitas deputatas. Atviras balsavimas. Suskaičuoja balsai. Yra reikiamas skaičius - patvirtinamas, neužtenkna balsų - ne.

Man teko stebeti du atvejus, kai kandidatui balsus pritrūko. Pirmasis buvo, tvirtinant A.Jurgauską kultūros skyriaus vedėju. Tai įvyko birželio 28 dieną. Paskelbus balsavimo rezultatus, P.Pašinskas reagavo žaibiškai: "Čia mes parodėme didžiulį principingumą. Padarėme klaidą, pagrindinį Dainų ženčių organizatoriuų nepatvirtindami. Reikia permąstyti. Jurgauskas yra kompetetingas". Deputatas V.Paliūnės: "Mačiau A.Jurgausko darbą kaip viršininkas, dabar matau kaip eilinis. Vargu ar rasite geresnį. Puikiai žino specifiką. Finansų ūkio žinomas; labai kultūringas žmogus". Valdytojo pavaduotojas A.Simelis: "Nė vieno neagutočiau, bet jau čiužiniai išežti..." Pasigirdus pasiūlymui tvirtinimą pakartoti (kitame posėdyje, t.y. liepos 20 d., V.Paliūnės paprieštaravo: "Galima suprasti - mauraus padarė savo ir gali eiti"). K.Andrijauskas pareiškia: "Permąstyti ir perbalsuoti dabar!"

Nors deputatas V.Butvilas pareiškė protestą prieš daromą spaudimą, jo kolegos ... pakeitė savo

noumonę. A.Jurgauskas buvo patvirtintas skyriaus vedėju.

Liepos 20 d. ekonomikos skyriaus vedėju rajono valdytojas V.Tomkevičius pasiūlė S.Martynovą. Kandidatas kalbėjo apie nuveiktą darbą, "akivaizdžius rezultatus". Pirmininkaujantis paprašė pasisakyti nuolatinį komisiją, kurios prieštarauja pasiūlytajai kandidatūrai, atstovams. Deputatas V.Vaicekauskas: "Mūsų dvi komisijos - socialinio teisingumo ir transporto - svarstėme. Ir dauguma už tai, kad nerinkti gerb. Martynovo". Pirmininkaujanti V.Januševičius: "Kitos pritaria. Taip iščina?" Deputatas V.Siočė: "Mūsų žemės ūkio ir perdibimo pramonės nuolatinė komisija šiandien ryta aptarė kandidatūrą gerbiamo Martynovo į ekonomikos skyriaus vedėjo pareigas, teigiamai rekomendavoji, kaip žmogų, kuris visą eilę metų labai gerai informuotas yra šiuose reikalauose rajono, dabartiniuose ekonomikos vystymo klausimuose.

Aš norėčiau nuo savęs pridėti, kad jisai pradėjo dirbtį jau paskutiniu stagnacijos metu (visgi, kad ir sako čia visi - stagnatorius), kada Brežnevas jau baigė nukratyti kojas. Reiškia jis jau neturėtą stagnacijos poveikio justi. (Stagnacija Lietuvoje baigėsi tik 1988 m. rudenį. Jos pabaigos akimirkos rajone nustatyti nepavyko - aut. pastaba). Aš, vadinasi, prašyčiau ir visus kitus, vadinasi, palaikyti šią mano pasiūlymą, tačiau norėčiau patarti pretendentui į skyriaus vedėjo pareigas. Čia ir mano, ir visos eilės radviliškiečių tokia nuomonė, vadinasi, jums reikia truputėlių diplomatijos, galbūt išorinės, ar ko nors, jeigu vidinės yra. Bet mes jus matome visuomet labai niūrų. Visi sako, kad Jūs išdidus, niūrus, maža šypsėnėlis susitinkant, kalbant su žmonėmis. Galbūt reikėtų šią manierą šiek tiek keisti..."

Praeityje buvo visokių bėdų, ir mūsų kolektyvas turėjo priekaištų. Tai to negavo, tai to neturim, tačiau, matomai, mes visi radom bendrą kalbą, ir aš negaliu pasakyti tokio žodžio, kad būtume ypatinai nuskriausti. Prašyčiau visus patvirtinti."

Deputatas Juozapaitis: "Aš noriu trumpai pakalbėti švietimo ir kultūros komisijos vardu. Prieš tris dienas buvo siūlyta mums visiems susirinkti ir apsvarstyti, bet, deja, aš vakar buvau vienintelis tame "posėdyje". Todėl komisijos vardu kalbėti negaliu. Komisijos nariams noriu pareikšti "padėką". Kabutėse, aišku savaimė. Todėl nei agituoti už gerbiamą Martynovą, nei ypatingai prieštarauti neturiu pagrindo. Tiktais tegul neužsigauja jis, ir teisingai supranta mane taryba: dar prieš pirmą posėdį namuose sulaukiau skambučio, tiesa anoniminio. Moteriškas balsas ir sako: "Girdėjau, drauga Martynovą valdžion išrinkot". Sakau, kad ne, nerinkom. "O tai žiūrékit", - sako, - "jeigu išrinksite, išvakiysim jus visus". Kaip vertinti tą posakį, nežinau (...)".

S.Martynovas padėkojo už pastabas: "Noriu pasakyti, kad savaje neaučiu jokios išdidybės. Esu jautrus žmogus ir dažnai pergyvenu dėl nesklandumų, kokie yra darbe (...) Stengiuosi daugiau šypsėtis".

V.Butvilas: "Jeigu pastudijavus šito gerbiamo mūsų kandidato gyvenimą, aš matau jo naudingos veiklos laikotarpį tiktais nuo 1963 iki 1975 metų, kada jis dirbo Radviliškio žemės ūkio mašinų gamykloje, iš pradžių tekintoju, po to inžineriumi technologu, vyr. inžinieriumi technologu. Man atrodo, jog nuo 1978-ųjų prasideda jo epopėja. Pakiriamas instruktoriumi, partinės komisijos pirmininku. Dabar partijos komitetų struktūra atskleista ir mes žinomė, kuo jie ten užsiimė: popierių perdėliojo, nieko neveikimui. Ten jis gavo pirmą žmogaus sugadinimo dozę. Toliau - Vilniaus aukštostos partinės mokyklos studentas (du metus). Manyčiau, kad ten jam, kaip žmogui, neprisidėjo gerųjų savybių, o po to, iš kartos paejės tokiai solidžią stažuotę, tampa Vykdomojo komiteto pavaduotoju ir plano komisijos pirmininku. Žmonės, prieš mane kalbėj, gyre, kad jis ten "pramušė", gavo... Neužmirškime, kokia situacija buvo rajone, kada vaidė triumviratas, pradedant Žemkauskui ir jo pakali-

kais. Martynovas buvo labai tinkamas, kada buvo administracine sistema.

Betgi, žmonės, supraskite, situacija dabar keičiasi. Negi jūs vėl galvujate verstis senais ryšiais, vėl dirbtis senais metodais. Aš manau, kad šitas žmogus, nežiūrint jo ryšiu, jo pažinčiu, visiškai netinkamas tam darbui, ir, jeigu mes jį "pastatysime" ekonomikos skyrius vedėju, tai, atsiplėšau, nuo šios dienos prasidės mūsų deputatų tarybos ir mūsų populiarumo žmonėse krachas. Juk niekam ne paslaptis, kokia žmonių nuomonė apie Martynovą ir apie žmones, anksčiau dirbusius Vykdėmajame komitete. Kur butai, kur skirstymas, ten ir korupcija, ten ir žmonių teisių bei pareigų pažeidinėjimai. Ir aš, ranką prie širdies pridėjės, galiu pasakyti, kad šiuo požiūriu mūsų kandidatas nėra šventas, tad nereikiu ją parodyti tokiojo šviesoj, kad "žmogus dirbo, žmogus stengėsi", atseit, čia kaltai sistema. Ne. Atsižvelgim į jo dalykines savybes. Aš savo nuomonės neperšu, bet siūlau deputatams gerai pagalvoti tuo klausimu, nes čia labai ryškiai matosi, kas šią kandidatūrą palaičia. Kas su juo anksčiau buvo susiję, tas ir dabar įnirtingai ji gina. Manau, išvadas padavsite patys".

Deputatas K. Andrijauskas: "Nuomonę kiekvienas turim savo ir ja vadovaujamės, ir, gerbiamas Butvilai, mano nuomone, man tai nepriimtina, bet jūs juos kritikuoti galit namuose, lovoj atsigulęs, vien...".

Skaiciuojant, a tūs, kad kas galima Jupiteriui, tas negalima jaučiu. P. Pašinskasis pareiškia, kad V. Butvilio pretenzijos nepagrištos, kadangi kompartijos aparato darbuotojai nera patys blogiausiai. Taip, yra ir blogesnių...

Deputatas R. Cegys: "Norėčiau pateikti bešališką nuomonę. (...) Nereikia per daug liaupsių, per daug girti ar per daug peikti. 1984 metais aš mėginau prisiregistravoti vieno kambario kooperatiname bute. Ir tam buvo padarytos kliūtys, konkretėliai - iš draugo Martynovo pusės. Jis pasiūlė man gyventi neprisiregistravus. Taip pragyvenau metus. Aš ižiūrėjau čia tiesioginių istatymo pažeidimą. Gal, sakau tai ne išprotis, gal čia atsitiktinumas. Yra daiktinis irodymas, aš turia čia savo pasą".

Patikrinamas kvorumas. Balsuoja. Už - 27.

V. Paliūnis: "Labai prašyčiau vieną pastabą, kad galėčiau pareikšti. Pastaba liečia balsu skaičiavimo komisiją. Visu pirmu, kai mes balsuojam už - turi mums būti pasakytas skaičius - kiek. Tada, kiek prieš - skaičius, kiek susilaikė - skaičius, o ne po to, pasitarus, viską krūvon suvėlė. Be to, balsu skaičiavimo komisijos nariai turi taip pat balsuoti, o ne mintyse savo balsus pridėti, kad mes taip pat matytume, už ką jie balsuoja, o ne paskui diplomatiškai laikyti".

Lininkaujantis: "Teisinga pastaba. Priimam".

Deputatas S. Bryžachin'as: "Aš nenoriu pasakyti, bet, mano supratimu, skaičius prieš buvo penki, jūs sakot - šeši. Susilaikius mačiau 4 rankas pakeltas, jūs sakėt - penki. Gal aš klystu, aš nenoriu pasakyti, bet man atrodo, tikrai reikia..."

Pakartoti tai pakartoti.

Vėl patikrinamas kvorumas. Rezultatas: "Už - 27". Kandidatas nepatvirtintamas, o kitos kandidatūros valdytojas pasiulyti negalejo.

* * *

Iš šalies stebint, negražiai atrodė deputato V. Butvilio bėgiojimas prie mikrofono su savo klausimais ir pastabomis, kai jo kolegos skaitė laikraščius "Respublika", "Žingsniai", "Dvidešimt kapeikų" bei žurnalą "Tik vyrams". Nesuprantamas buvo jo "knaisiojimasy" po valdytojo V. Tomkevičiaus pasiulytą savivaldybės struktūrą, ieškant užslėptų etatų. Juk tvirtinant paties valdytojo kandidatūrą ją palaikė net kai kurie Sajudžio remti deputatai! Kiek gi galima kaišioti nosi į tą pavojingą zoną, kur laisvai nori tvarkyti rajono galinį. Todėl tenka pritarti LKP Radviliškio rajono sekretoriui P. Pašinsko viduramžių scholastika dveliančiam straipsnyje (greičiau mišrainėje, kur suplakta V. Leninas, A. Terleckas, A. Abišalas, V. Čepaitis, seksas ir moterys, kur "tarp atramos

priemonių yra centras su savo nežinia ko norinčiomis centro frakcijomis ir liberalų tipo partijomis") "Apie demokratiją" įkomponuotam V. Butvilio deputatinės veiklos įvertinimui: "Paprastai rajono Tarybos deputatai kalba ir balsuoja, atsižvelgiant į tam tikros žmonių dalies nuomonę. Gi V. Butvilos - originalus. Jis vienintelis, kuris balsavo prieš visus praeito Tarybos posėdžio priimtus sprendimus, išskyrus vieną savivaldybės juridinės grupės sudarymo atvejį - jis susilaikė. Panašu jo nuoseklumą galime pastebeti ir ankstesniuose posėdžiuose."

Pratęsdamas P. Pašinsko mintis siūlau:

Pirma. Todėl, kad V. Butvilio nepaklussta kelių deputatų nuomonei, balsuoja beveik prieš visus buvusio Vykdėmajame komiteto vadovaujančius darbuotojus, juos tvirtinant darbui savivaldybėje, drėsta pateikti savo argumentus, nesuprantanta, kad

P. Pašinsko ir S. Bryžachin'o sprendimai yra demokratiški, yra originalūs, kreipiūosi į V. Butvilio rinkėjus, prašydama "pagalvoti apie jo deputatinį igaliotinį išmūžių atšaukimą". Ne vien P. Pašinskasis pastebėjo V. Butvilio diktatoriškas užmačias. Posėdžio metu vienas deputatas šalia sėdičiam am kolegai tarstelejo: "Šiandien vieno deputato sesija".

Antra. Dar vieną kartą likviduoti V. Butvilio užimamą etatą, kaip, beje, ir kitų "réksnių", nesuprantančių savo vadovų demokratiškų nuotaikų. Tai ypač nesunku biudžetinėse organizacijose.

Trečia. Kad skaitytojai nesuprastų klaudingai (autorius ir V. Butviliai yra "Žingsniai" redakcijos nariai), aš noriu pareikšti, jog nieko blogo nepagalviosiu apie rajono kompartijos vadovus, net jei jie vienu metu priklausytų ir LKP, ir LKP (TSKP). Kad tai nebūtų tušti žodžiai, leidžiu sau atkreipti valdytojo V. Tomkevičiaus démesį, kad laisvą ekonomikos skyrius vedėjo postą galėtų užimti S. Bryžachin'as, anksčiau partijos komitete dirbęs panašūs darbų, turintis atitinkamą išsimokslinirą bei patirtį.

Ketvirta. Kitos nuomonės esu apie rajono Sajūdį. Tam, kas dar iš jo liko, reikėtų įkurti specialų muziejų dabartinei ir ateinančioms Radviliškio rajono gyventojų kartoms pagasdinti.

Pentka. Neieškoti naujų ponų ir nepridaryti naujų ubagų, įteisinti ... jau esančius. Juolab, kad jie vieni kitaip patenkinti. Vieniems nebegrés bedarbysti, kitiems nereikės per daug gaivoti. Tai stabiliuosius politinės situaciją.

Šešta. Kadangi LKP žada "persikrykštii", manau, bent jau Radviliškio rajono lyderiai galėtų pagalvoti apie Konservatorijų partijos pavadinimą. Arba net apie Radviliškio rajono Konservatorijų partiją.

Septinta. Gerbiāmam V. Butviliui siūlau pagalvoti apie tikros Komunistų partijos, pagrįstos klasinių principų, įkūrimą, į kurią galėtų susiburti visi išnaudojamieji ir darbo netekę "réksnai". Tik turiu perspėti, jog nepakartotume istorinės klaidos. Reikia saugoti, kad iš jų, kaip ir į busimus profsajungas, nebesulisti esami ir busimi ponai ir vėl jų nepaversti engiamujų slopinimo įrankiu.

Aštunta. Žinau, kad tai, ką aš čia parašau, yra sauksmas tyruose, nes ... kritikuoti gali tik viena pusė. O ji, garbingoji, tik pradeda...

Nežinia, kada istorijos sukūrta aprims ir išsiliginusi laiko tékmė ištrins iš atminties sujudintus veidus. Veidus žmonių, kuriems žingsniuoja ant išpræties į ateitį, žolė atrode didžiuliai medžiai, o gyvenimas ilgas ilgas kaip viena diena.

Vyr. redaktoriaus pastaba: prašyčiau deputatų rišliau ir taisyklingiau kalbėti, nes aš būsiu priverstas arba pradēti taisityti klaidas pasiskymuose, arba parašyti savo korespondentų nebeiciuoti deputatų.

Mūsų dienos

Meras - kenkėjas

Rajono administracijos komisijos nutarimu Šeduvo miesto meras E.Rudaitis už savavališką 3 klevą nupjovimą miesto parke nubaustas 25 rublių bauuda. Jo padaryta žala gamai įvertinta 679,50 rub., kurią irgi reikės atlyginti.

...ir viršaitė - vagilė

Skėmių apylinkės tarybos viršaitė L.Martišienė, "sutaupiusi" 50 vnt. maisto produktų talonų, Baisogaloje bandė įsigytį (padidintais kiekiais) cukraus ir miltų.

Liepos 19 d. už piknaudžiavimą tarnybine padėtimi ji apsvarstyta Skėmių apylinkės tarybos sesijoje, L.Martišienei pareikštasis griežtas papeikimas. Kad kitą kartą nebeįkliūtų...

Pasikeitė tik vardas?

Remiantis Lietuvos žemės ūkio ministro įsakymu, Šeduvo V.Vazalinsko tarybinis ūkis-technikumas perorganizuotas į žemės ūkio mokyklą (direktorius J.Majaras).

Antrąkart užgimės

Aukštelkuose atidengtas atstatytas Lietuvos Neprisklausomybės 10-ajam jubiliejui skirtas paminklas.

Viltis

Radviliškio rajone pradejo veiklą Krašto apsaugos departamento skyrius (Gedimino g.-8). Tikimės, kad jo darbuotojai pagelbės šaukiamojo amžiaus jaunuoliams, gyvenantiems nežinioje.

Ar bus daugiau?

LKP rajono komitete išduota virš 500 naujų nario bilietų. Ar beatsiras daugiau norinčių?...

Nepagarba nugalėtojui

Nors "Ateities" kolūkio pirmininkas V.Drazdauskas (LKP) nugalėjo varžybose su I.Kučerov' u (TSKP), bet "Žingsniai", deja, dėl korektūros klaidos iškraipė čempiono pavardę. Atsiprašome.

Šeduvo bažnyčiai - 350

Liepos 22 dieną šimtai tūkstančių atvyko į Šeduvo bažnyčios jubiliejaus iškilmes. Jose dalyvavo J.E. Panevėžio vyskupas, kuris teikė sutvirtinimo sakramentą, klebonas kanonikas Bronius Antanaitis, kurio triūso dėka bažnyčiai ir parapija taip išsipuošė. Pašventintas jubiliejui skirtas kryžius.

Savarankiškos LKP patyrimą - i mases !

Valdis GIRDŽIUS

"Lietuva be suvereniteto - Lietuva be ateities"

(A.BRAZAUSKAS)

Radviliškio raštinės reikmenų įmonės "Beržas" LKP-ešninkai nutarė, kad atgimstančiai Lietuvai visai nebūtina švesti tą dieną, kuriuos "išvaduotai" nuo "buržuinės" ideologijos liaudžiai primena bolševikų padarytus nusikaltimus Lietuvai: gyventojų trėmimą į "išsvajotą stalininį rojų", Lietuvos okupaciją 1940 metų birželio 15 dieną. Šioms dienoms paminėti Respublikos Ministrų Taryba paskelbė birželio 14 d. nedarbo diena, atidirbant už ją bir-

želio 9-ą, o birželio 15 d. įmonių administracijai suteikė teisę skelbti nadarbo diena, atidirbant kitą šeštadienį.

Įmonės LKP organizacijos vadovai iš dalies patobulino ši Ministru Tarybos nutarimą. Birželio 9 d. ir 14 d. buvo nedarbo dienos, tačiau už jas ir neapmokėta. Birželio 15 d. nuo darbo atleido didžiausių "ekstremistų" lizdą - kontoros darbuotojus. Na, o mylimoji Lietuvos darbo liaudis tą viuotinio "džiaugsmo" dieną - Lietuvos okupacijos metines -

sąžiningai paminėjo prie dūgiantį staklių. Kontoros "ekstremistai" už šią nedarbo dieną užsimokėjo iš savo kišenės.

Vertingas patyrimas, draugai! Kas norite švęsti tas nemalonias LKP(b) veiklos su kaktuvės - prašom, tik savo sąskaita. Rezultatas puikus: ir avys sveikos, ir vilkas sotus, ir mokos fondo ekonomija.

*****

RRĮ "Beržas" autotransporto barui vadovauja drg. Antanas Balinskas. Jo žinioje automašinos, traktoriai ir panasūs įrengimai. Viskas iš metalo. Ir mašinų su mediniais kėbulais nesimato. Tačiau šiame bare įdarbintas stalius, kuris gamina iš uosio duris, langus. Kam? Nematyi, kad stalius savo produkciją būtų panaudojės baro pastatams remontuoti. Tuo tarpu įmonės atliekų perdirbimo baras, turintis šiandien visas technines galimybes efektyviai pa-

naudoti medieną, dirba ne viši pajėgumu, nes trūksta žmonių.

*****

Prieš keletą metų į Radviliškį atkeltas nepamainomas komunizmo statytojas drg.B.Žemkauskas, tik įkėlęs koją į Radviliškio žemę, nutarė iš jo taip mylimos tarybinės liaudies kišenės susirėsti sau alytnamij. Sumanymas nepasi sekė. Kas galėjo pagalvoti - koją pakisė buvęs kolega Šidlauskas. Namą rajono liaudies interesų gynėjai paskyrė drg. Elenai Balinskienei. Taip buvo užglaistytas visam Radviliškiui žinomas skandalas.

Tik ar jis tuo ir pasibaigė? Namas nebuvo taip įrengtas, kad Jame būtų smagu gyventi "liaudies tarnams" ir su pasididžiavimu rodyti eiliniams mirtingiesiems. Po tam tikrų pastangų šiandien į šį namą negėda atsivesti vargšą tarybinį žmogelį. To negana. Dabar 1-osios tarpkolūkinės organizacijos vyrai tyliai renčia drg. Elenos Balinskienės sūneliui mūrinę grytelę naujame Radviliškio rajone. Be abejo, ta grytelė turės langus ir duris. Be jų gi nepatogu gyventi...

Seniai visoje Lietuvoje žinoma, kad "komunizmo statyba - visaliaudinis reikalas". Kažkam gi reikia pradeti ...

Vidmantas EIDUKAIČIO pieš.

R E I K I A V A D O V O , O N E B O Š O !

(Iš vienos nepasakytos kalbos rajono deputatų tarybos sesijoje, renkant rajono švietimo skyriaus vedėją)

Dabartinis švietimo valdybos viršininkas J.Bosas nėra pasirengęs dirbtį pakitusios politinės situacijos sąlygomis, įgyvendinant tautinės mokyklos konsepciją. Jis įnirtingai priešinosi visoms naujovėms, i gyvenimą atėjusioms nuo 1988 metų. Specialiu raštu uždraudė visas naujas besikuriančias organizacijas, ypač skautų. Dar pernai buvo kategoriskai reikalaujama orientuoti mokinius į komjaunimo ir pionierių organizacijas. Tai rodo, kad vedėjas neturėjo susiformavęs jokios nuomonės ir turėdė nuovokos, kuria linkme pasuktį pedagoginių procesų, tebelaukė nurodymų iš ministerijos, besąlygiškai jai paklusdamas. Išlaikyti ir senieji kadrai, pionierių vadovai, jiems mokamas atlyginimas, nors pionierių mokyklose béra po 15 arba iš viso nebéra. Tai turi spręsti direktoriai, bet šių "kompetencija" bai-giasi švietimo skyriuje.

Ilgai trukdyta įvesti religijos mokymą - iki pat 1989 m. spalio mėnesio, kai visa Respublika tai suvokė kaip svarbiausią žingsnį dorovés ir dvasingumo link.

Vykusi diskusija (TSKP ar LKP), ryškino ir vedėjo politinę nenuovoką. Jis ilgai laikėsi senųjų nuostatų ir jas parodė, dalyvaujant prieitą vasarą ataskaitiniuose susirinkimuose.

Švietimo valdybos kadrai - metodistai, inspektorai - parinkti ir sukompaktuoti nevykusiai. Tai nėra savo dalyko žinovai, todėl atliekama pedagoginio darbo kontrolė neefektyvi, negausi jokios pagalbos ar metodinio darbo konsultacijų. Mokomasis ir auklėjamas darbas pasenęs. Juo labiau, kad pats viršininkas, būdamas fizikas, nėra kompetetingas pradėti reformos, nėra iniciatyvus ir neturi jokių naujų pedagoginių idėjų. Tai ukininkas jis rūpinasi fasadu.

Valdybos viršininkas nėra naujovių šalininkas, o švietimo sistemą reikia keisti. Pasikeitus ministerijos sudėčiai ir veiklos krypčiai, negaudamas nurodymų, jis nebus pajėgus pasuktį rajono mokyklų darbą progresyvesne linkme. Priimti nuostatai mokytojų kvalifikacijai kelti nėra tinkamai parengti, o kai kurie punktai tiesiog bevitliškai pasenę.

Norédamas įgyvendinti kokią idėją, vedėjas J.Bosas remiasi direktorių taryba, kuri nėra kompetetinga spręsti, nes tokie, kaip, pvz., 5 vid. mokyklos direktorių, prieš 20 metų dirbę mokykloje, rodo absoliučią nenuovoką ir yra tik pavaldiniai, nebesuinteresuoti mokinii auklėjimu ir mokymu. Viskas stovi vietoje. J.Bosas jau nebus kitoks ir mokytojai juo jau nepatikės, nes per tiek metų niekas nesikeitė. Reikia jaunesnio, humanitaro, kuris norėtų kažką keisti mokymo ir auklėjimo labui, o ne dėl akių. Tam reikia energingesnio ir idėjų turinčio žmogaus.

* * *

O kaip manote Jūs, mieli rajono pedagogai? Kviečiame diskutuoti šiais ir kitais jums opiais klausimais mūsų laikraščio puslapiuose. Užtikriname, kad autorius pavardės slaptumas, jam to pageidaujant, bus išsaugotas. "Žingsnių" redakcija KOL KAS nuo komentarų susilaiko.

KOKIOS ŽUVELĖS

1990 m. kovo 5 - gegužės 7 d. Šeduvoje vidurinėje mokykloje atlikus dokumentinę reviziją, buvo aptiktos mirusios sielos - fiktyviai įdarbinti asmenys: L.Kūturis, priimtas nuo 1984 m. kovo 1 d., M.Jurpalienė - nuo 1986 gegužės 1 d., B.Šimėnienė - nuo 1986 sausio 21 d. Juos "įdarbino" Šeduvoje vidurinėje mokyklos direktorius Antanas Lapinskas, o pinigus su jo žinia ir pritarimu paimdavo tuometinis direktoriaus pavaduotoja ukio reikalams Irena Kaunetiene, kuri pati pasirašinėdavo už fiktyviai įdarbintus asmenis atlyginimų žiniarašiuose. Tokiu būdu nuo 1988 m. kovo 3 d. iki 1989 m. lapkričio 13 d. pasisavino 369,97 rb.

I.Kaunetienei atsisakyta iškelti baudžiamą bylą, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymu "Dėl amnestijos". O pagrindinis šių machinacijų organizatorius - direktorius A.Lapinskas - atsipirkė dar lengvai. Apsvarsčius finansinės drausmės pažeidimus Šeduvoje vidurinėje mokykloje liaudies švietimo valdyboje ir išplėstiniame direktorių gamybiniame pasitarime, A.Lapinskui pareikštasis tik griežtas papeikimas.

Kyla klausimas: "Kodel tokia švelni nuobauda?"

Turbūt dėl to, kad ne geresnė padėtis revizijos metu aptikta ir pačioje liaudies švietimo ištaigų valdyboje.

Pažeidžiant Lietuvos Ministrų Tarybos 1981 m. rugpjūčio 13 d. nutarimą 10 kartų neteisėtai išmokėta 1210 rb. persikėlimo išlaidų jauniems specialistams, atvykusiems dirbtis ir gavusiems nuolatinę gyvenamą vietą.

Is biudžetinių lėšų valdyba 1989 sausio 23 d. nupirkė videoaparaturą už 11770 rb., videokamerą iš kooperatyvo "Rytas" už 18000 rb. Visa tai nemokamai buvo perduota Radviliškio VRS.

Visiškai neiššuk, iš kokių santaupę Radviliškio 2-ojoje vidurinėje mokykloje G.Plechavičiui užmokėta už skulptūros iškalimą ir pastatymą grynais pinigais 11490 rb.

Esant tokiems grubiems finansinės drausmės pažeidimams, kažkaip lyg ir nebeįtėpogu griežtai bausti tokias smulkias žuveles, kaip A.Lapinskas. Nors, gerai pagalvojus, ar ne dėl tokių žmonių kaltės mūsų mokyklose tyro melo ir nebaudžiamumo atmosfera, geri, dori pedagogai yra slopinami ir varžomi, mokyklose nevyksta jokios reformos, daug mokytojų neturi jokio autoriteto.

Padiskutuokime...

**RYJA
RUBLIUS**

Rašome, guodžiamės, kreipiamės

SUKČIAI

1990 m. pradžioje Radviliškio komunalinių įmonių kombinate atliktos revizijos metu nustatyta daug pažeidimų.

Neteisingai nurašomi degalai, skaičiuojamas atostogų rezervas. Išvežant šiukšles ir fekalijas, neteisingai apskaičiuojama konteinerių kubatūra, ko pasekoje neteisėtai nusirašyta 2288,60 rb.

Didelė dalis aplinkos tvarkymui skirtų lėšų panaudotos ne pagal paskirtį. Už šiuos pinigus kombinatas įsigijo elektroninius laikrodžius, kasos aparatai, koncentratoriai, du šaldytuvus. Iš jų atliekamas kapitalinis patalpų remontas, perkami tulpių svogūnėliai. Neteisėtai mokama kooperatyvui atliekančiam asfaltavimo darbus kainomis, neatitinkančiomis valstybinių įkainių.

Už šiuos "nuopelnus" kombinato vadovybė nubausta šitaip:

1) atkreiptas viršininko S.Gulbino dėmesys į tai, kad, samdant kooperatyvus rangos darbams, mokėti jiems reikia pagal valstybinius įkainius;

2) už pažeidimus ūkinėje-finansinėje veikloje, lėšų panaudojimą ne pagal paskirtį, kombinato viršininkui S.Gulbinui ir vyr. buhalterei G.Alūzienei pareikšta pastaba.

Žinoma, jeigu dirbtų jaunas viršininkas, tada būtų galima ir griežčiau jį nubausti. O senajį, puikiai žinančią padėtį, kažkaip nepatogu. Belieka tik téviškai atkreipti dėmesį, pareikšti... Ir taip iki kitų metų...

ŽMOGAUS IŠVAIZDA - APIE ŽMOGU

AUSYS

Jei ausies minčtumas gale yra laisvas, tai ženklas, kad tas žmogus tinka protinėje darbui. Tačiau iš išskirtinių ausys rodo tuščiadižiškumą. Didelės ausys rodo kvaliumą. Susiraičius ausys nerodo protinį galių gausingumo. Normalios ir neplonos ausys su normaliu išskirtynu rodo ausmenis iššintinguomą.

BURNA

Burna kalba ir tada, kai žmogus tyli. Plačios, darningos ir gražią liniją lipos rodo kilnų gerą ir sukalbaną žmogu. Viršutinė lapa visada rodo žmogaus skonių. Jei ji lenkta, rodo išsidūmą, jei plati - gerumą, jei siaura - ambicingumą, jei nerdinga - pasileidimą. Suspaussta burna theisoje linijoje yra žaito kraujas, bet ir mazo sirdingumo ženklas. Jei viršutinė lapa nori priedinti apatiniai reiškia žmogaus gerumą. Jei priešingai - tai ligesnei už akies išėjai, tai yra kvaliumo ženklas. Aistiškai aplinė lupa yra sekualistų požymis.

DANTYS

Maži ir aštūnių dantys rodo ausmenes nevienodas, maži, ligi dantys reiškia balumą, balti ir normalius dantys, kurie, atrodo, vos tik prasidžius, norėtų išlipti lauk, reiškia gerumą. Nelygūs dantys rodo payduma. Tvirthi, platių ir didelių dantys žada ligą gavėnima.

SMAKRS

Jis neturi bonti nei sanalus, nei keturkampis. Atskisės smakras rodo neblogą žmogų o pripiotas - priešingai. Pasmakrė, stamneta su apatinė lupa, rodo pasilikėjimo vertą žmogų. Pasmykry esanči duobėlė rodo žmogaus išmintingumą. Smalkas smakras reiškia žmogaus veiklumą ir virkumą.

KAKLAS

Proporcingas kaklas reiškia pastovų charakteri. Jei kas turi ligą kakla ir aukštai nėša galvą, tai reiškia ausmenis išdėdintą ir tuščių. Kas turi ligą

ir ploną kaklą - reiškia žmogaus baiminą. Trumpos kaktais žmoges paprastai baima pilčiūmos.

FIGŪRA

Platus pečiai yra sveikatos ženklas. Kampanoli pečiai rodo tvirtumą ir tvarkos melę. Idubusi ar neiššūti kraiulinė reiškia ausmenis komišką siplėmą.

Didelis ir atskilęs plivas rodo ausmenis palinkinį linę ir tenkinti jausmus. Mazais plivas žmonės yra energingesni, veiklesni. Bendrai, dideli ir daug gero darbų žmoges turi išdžiuvusias šlamus ir niekada nėra pilnapadžiai.

(Pabaiga. Pradžia Nr.1)

* * *

"Už tuoos dalykus nededame galvos", - pries 50 metų pažymėjė žurnalistai, užraše šiuos stebėtimus. Lietuvos kalba, beje, metaisyva - "žingsnis" pastaba.

Jeigu norite paruošti spanuolai arba išvesti bet koki teidini - knygą, bukletą, prospektą, laikraštį, ir t.t., - turite tik vieną šansą:

Ireipis į "VLTIES" Jaučimo mokslinės techninės kūrybos centro leidybinių grupės.

Musų devizas - greitis, kokybė ir žemiausia kaina Lietuvoje!

Musų adresas:
232600 VILNIUS, PILIES 8,
tel. 618735, 221045.

VYR. REDAKTORIUS LINAS JUČAS

Skyriat

"ŽINGSNIAP" Lietuvos

Lelidamas nuo 1990 07 10, 2 kartus per mėnesį.
SL. 46b, 1 sp. L, tūražas 500 egz., kaina 30 lit.

Adresas: 235120, Radviliškis, Valančiaus 2 - 3, S. Butviliui.
Telefonai: 53-234, 53-269 - Radviliškis,
56-383 - Šeduvos

Rinko ir maketavo JMKC "VLTIS"
Spausdinė "Žinijos" draugijos spaustuvė.
Už. Nr. 31

KANČIU PRISIMINIMAI

(APIE KARAGANDOS SRITIES GULAGO DŽEZKAZGANO RŪDYNŲ STEPLANGO LAGERIŲ pd 392/1)

Mykolas KAZLA
1990 m. rugpjūčio 6 d. speciali ekspedicija išvyko į Karagandos sritys Gulago buvusių politinių kalinių lagerius perkelti liejuvių kaimų palaikų, pastatyti kryžių bei atminimo lentas; tokiu būdu jamžinti lietuvių šventąją atminimą ir pagerbti boškeviano imperijos kruvinos aukos, kurios organizatoriais buvo Lietuvos tarybinės vyrtausybė, vykdytoja - Kremliaus budeilių klika. Tokais lageriais buvo mušetas didžiulis Kazachstano krastas, kaip vėliau sužinojime, Karagandos Gulago vien politinių kalinių buvo viš 2-jų milijonų...

... 1947 m. už tarybinius santvarokus išsvimina ir grupinė LIA pasipriprėjimino veiklą ypatingojo Maskvos teismo būvinių miticais 10 metų atlikti bausmę už Lietuvos ribų ir būti išstremtas iki gyvos galvos į Krasnojarsko krašto tolimus rajonus.

1948 m. liepos viduryje iš Vilniaus "etapinio" kalėjimo mus, apie dešimt tūkstančių lietuvių, gyvuliniai vagonais išgaėti į Karagandos Gulago garsųjį ir didžiulį Karabaso lagerį, dar vadinančią "vežų turgumi", kur buvo parduodami ir perkantri gyvi žmoges katorgniniams komunizmo darbams. Arvažavo Džezkazgano steplango NKVD dinkliai, mutus keltis tūkstančius nupirkė Alkanos lagerio dulkėduma, saulečiai plynai stepė, aplink išvėrė toli plėtros, kur išsiplėta geležinkelis ir prasidejo Karpakoj, Kingys, 17-oje Kreitovskoje 44 ir kitose lageriuose. Tada vien 200-jų šimtų musų jaunu, stiprių vyrų patekome į Džezkazgano rūdynų kasinimo lagerį.

Lageris buvo už 1,5 km. nuo Džezkazgano miesto į pietus, karėjė ir dešinėje stulosojo vario-švino Sachtos. Iš lagerio atrodė lygi stūpinių viduramžių tvirtovė: aptie 100 ha plotajusose 10 metrų aukščio sienos, kuriomis tekėjo aukštosjiams stovė, lagerių saugojo 12 sargybos bokštų, aplink - šaudymo zonas, iš kurių - platių geležinės durys. Visas lageris buvo suskirstytas į 14 zonas-iegupunktus: ties darbo zonos, ketvirtuoji - Igoninės, Kalinių budavo 20-30 tūkstančių, bet tas skaičius syrnuodavo. Lietuvos budavo 6-8 tūkstančiai, vėlavo vakarų ukrainiečiai, pabaltijiečiai, rusa, Kaukazo, Azijos tautų žmogės, be to, iš socialistinių kraštu, Vokietijos, Suomijos, Kinijos, Vietnamo, Korejos, Japonijos, net iš Amerikos žemyno. Ispanijos ir t.t. Buvo žymū politikos, kulturos veikėjų, rašytojų, inžinierų, baiteigardiečių, architektų ir t.t., bet dauguma sudarė karininkai, revoliucijos veikėjai, partizanų vadai ir pan.

Lageris buvo specialios pastariečių 1940 m. išrinkto iš tūkstančių kaliniai, tangoose iš alyturo geležinės grotos, iškinamas kiekvienu kalinių, arinkinti sargybos bokštelių buvo įvejinti kulkosvaidžiai, suvaržytas ryšys su Tevynėje likusiais tūmaišais, arinkinti sienomis amžiaus bei invaidų ir išvėcių į sveikatos atstavymo Dolinkos mirties lagerius, iš kurių retas gynes sugrįždavo. Kai tokie surašomi kalinių, išsekė ir ligoti, stengdavosi pasisiėp, juos gaudyda prizorėtojai net graudu buvo žirėti.

(Tėsinys kliame numeriję)

